

KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ PARLAMENTER ASAMBLESİ'NİN AYRICALIK VE BAĞIŞIKLIKLARINA DAİR PROTOKOL

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'na Üye Devletler – Arnavutluk Cumhuriyeti, Ermenistan Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti, Bulgaristan Cumhuriyeti, Gürcistan, Yunanistan Cumhuriyeti, Moldova Cumhuriyeti, Romanya, Rusya Federasyonu, Türkiye Cumhuriyeti ve Ukrayna;

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Şartı'nın 20nci Maddesi'ne göre Üye Ülkelerin ulusal parlamentolarını temsil eden Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi'nin Karadeniz işbirliği sürecine istişari düzeyde sürekli destek sağladığını, keza 25 Haziran 1992 tarihinde İstanbul'da kabul edilen "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Zirve Deklarasyonu", müteakip Zirve Toplantılarında alınan kararlar ve 26 Şubat 1993 tarihinde İstanbul'da kabul edilen "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi'nin Kurulmasına Dair Deklarasyon" muhteviyatında yer alan ilkeler çerçevesinde KEİPA'nın, KEİ hedeflerine ulaşılması için KEİ ile yakın işbirliği içerisinde çalışmakta olduğunu dikkate alarak;

İşbirliği ve etkileşimi daha da etkinleştirmek için kamu desteği oluştururken, bölgede istikrar ve barışı teşvik ederken ve Karadeniz Ekonomik İşbirliği'nin ilke ve amaçlarının gerçekleştirilmesine yardımcı olmak üzere KEİ Parlamenter Asamblesi'nin oynayabileceği rolü gözönünde bulundurarak;

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi'nin Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına dair bir Ek Protokol'ün, KEİ ilke ve hedefleri doğrultusundaki Asamble faaliyetlerine yardımcı olacağına inanarak;

Aşağıdaki hususlarda anlaştılar:

BÖLÜM I **Tanımlar**

Madde 1

İşbu Protokol tahtında:

- a) "Şart", 5 Haziran 1998 tarihinde Yalta'da kabul edilen Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Şartı anlamına gelmektedir.
- b) "Konsey", KEİ Teşkilatı'nın Dışişleri Bakanları Konseyi anlamına gelmektedir.
- c) "Üye Devletler", 5 Haziran 1998 tarihinde Yalta'da kabul edilen KEİ Şartı'na ve işbu Ek Protokol'e taraf olan Devletler anlamına gelmektedir.

- d) “KEİPA”, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi anlamına gelmektedir.
- e) “Üye Devletlerin Temsilcileri”, ilgili ulusal parlamentolar tarafından tayin edilmiş olan ulusal delegasyonlar ile KEİPA ve organlarının çalışmalarına iştirak eden yedek delegeler, danışmanlar, teknik uzmanlar ve ulusal delegasyonların sekreterleri anlamına gelmektedir.
- f) “KEİ Daimi Uluslararası Sekreteryası”, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı’nın Daimi Uluslararası Sekreteryası anlamına gelmektedir.
- g) “Uluslararası Sekreteryaya Personeli”, KEİPA Uluslararası Sekreteryası’nın yönetici personeli, profesyonel personeli ve teknik personeli anlamına gelmektedir.
- h) “KEİPA Mülkü”, KEİPA tarafından yerine getirilen resmi görevlere uygun olarak KEİPA’ya ait olan, KEİPA tarafından sahip olunan ve/veya denetlenen fon ve diğer mülkler dahil her türlü mülk anlamına gelmektedir.
- i) “Bina”, mülkiyetine bakılmaksızın sadece KEİPA amaçları için kullanılan bina veya bina kısımları ile bunlarla ilintili arazi anlamına gelmektedir.
- j) “Arşiv”, KEİPA’ya ait olan veya onun tarafından muhafaza edilen kayıtlar, yazışmalar, dokümanlar, muhasebe kayıtları ve tüm mali dokümanlar, müsveddeler, sabit ve hareketli resimler ile filmler, ses kayıtları, bilgisayar programları, yazılı malzemeler, video bantları ve diskleri, veri taşıyan diskler ve bantlar anlamına gelmektedir.

BÖLÜM II

Mülk

Madde 2

KEİPA, sahibi olduğu mülk ve varlıklar; nerede olursa olsun ve kim tarafından muhafaza edilirse edilsin, hertürlü hukuki işleminden bağışıktır. Ancak alacağı bir kararla Konsey’in işbu bağışıklığın ortadan kalkmasına cevaz vereceği özel haller bu duruma istisnadır. Mafih işbu bağışıklığın ortadan kaldırılması, mülke el konulması yahut mülkün alıkonulması sonucunu doğuramaz.

Madde 3

KEİPA binası dokunulmazlığa sahiptir.

Madde 4

KEİPA arşivleri ve genel olarak sahip olduğu yahut muhafaza ettiği tüm dokümanlar nerede bulunurlarsa bulunsun dokunulmazlığa sahiptir.

BÖLÜM III **Üye Devletlerin Temsilcileri**

Madde 5

Üye Devletlerin Temsilcileri; KEİPA toplantıları sırasında görevlerini yerine getirirken ve bu toplantıların yapıldığı yerlere gidip gelirken aşağıdaki ayrıcalık ve bağışıklıklardan istifade edeceklerdir:

- a) tutuklanma ya da göz altına alınmaya, şahsi bavullarına el konulmasına ve temsilci sıfatıyla ifade etmiş oldukları sözlü ya da yazılı sözcükler ve her türlü eylemlerinden mütevellit olarak herhangi bir hukuki sürece karşı bağışıklırlar;
- b) bilgisayar programları, video bantlar veya veri ihtiva eden diskler de dahil olmak üzere mülkiyetlerindeki her türlü kağıt ve belgenin dokunulmazlığı vardır;
- c) kripto kullanabilirler ve kurye vasıtasıyla yahut Üye Devletlerin diplomatik misyonları vasıtasıyla mühürlü çanta içerisinde kağıt veya muhaberat teslim alabilirler;
- d) kendileri ve eşleri görevlerini ifa etmek üzere ziyaret ettikleri yahut üzerinden geçtikleri bir KEİ Üyesi Devlette mevcut olan göç kısıtlamalarından, yabancı kayıtlarından veya ulusal hizmet yükümlülüklerinden muaftırlar;
- e) gümrükler ve döviz kontrolü muvacehesinde ise, kendilerine:
 - kendi hükümetleri tarafından, geçici bir görev ile yurtdışına giden kıdemli memurlara verilmiş olan kolaylıklar aynen tanınır,
 - başka Üye Devletlerin hükümetleri tarafından, geçici resmi görevle gelen yabancı hükümetlerin temsilcilerine tanınan kolaylıklar aynen tanınır.

Madde 6

Üye Devletlerin temsilcilerinin ifade özgürlüklerinin ve görevlerini yerine getirirken bağımsızlıklarının temini maksadıyla; görevlerini yerine getirirken sarfettikleri sözlü yahut yazılı sözcükler ve her türlü eylemleri ile ilgili hukuki takibat bağışıklığı, ilgili şahıslar bu görevleri ifa etmekten artık sorumlu olmasalar dahi devam edecektir.

Madde 7

Ayrıcalık ve bağışıklıklar Üye Devletlerin Temsilcilerine bireylerin şahsi istifadesi için değil ancak KEİPA çerçevesindeki görevlerini bağımsız bir şekilde yerine getirmelerini sağlamak maksadıyla verilmektedir. Dolayısıyla, bağışıklığın adaletin tecellisine mani olduğu kanaatinin hasıl olduğu yahut mezkur bağışıklığın verilmiş gayesine karşı herhangi bir önyargının mevzubahis olmadığı hallerde, herhangi bir Üye Devlet, kendi temsilcisi üzerindeki bağışıklığı kaldırma hakkına sahiptir.

Madde 8

5, 6 ve 7nci Maddelerin hükümleri, bir temsilci ile onun temsil etmekte olduğu yahut etmiş olduğu Devlet arasında geçerli olmayacaktır.

BÖLÜM IV **Uluslararası Sekreteryası Personeli**

Madde 9

KEİPA toplantıları sırasında görevlerini ifa eden yahut bu toplantıların bulunduğu yerlere ya da yerlerden seyahat eden Uluslararası Sekreteryası Personeli; 5, 6, 7 ve 8nci Maddelerin hükümlerinden istifade edeceklerdir.

BÖLÜM V **Anlaşmazlıkların Halli**

Madde 10

İşbu Protokol'ün tefsiri yahut tatbikinden mütevellit Üye Devletler arasında doğacak olan her türlü anlaşmazlık istişare edilecektir. Şayet bunun sonucunda bir anlaşmaya varılamaz ise, ilgili taraflar anlaşmazlık konusunu, dikkate alınmak üzere ve uluslararası hukuka göre gereğini yapması için Konsey'e sunacaklardır.

BÖLÜM VI **Son Hükümler**

Madde 11

İşbu Protokol'de yeralan hiçbirşey, KEİPA'nın Şart'ın 20nci Maddesi çerçevesindeki KEİ'yle ilgili kuruluş statüsünü doğrudan ya da dolaylı olarak değiştiremez.

Madde 12

1. İşbu Protokol, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'na Üye tüm Devletlerin imzasına ve katılımına açıktır.
2. İşbu Protokol ratifikasyona, kabule ve onaya tabiidir.
3. Ratifikasyon, kabul, onay yahut katılım belgeleri KEİ Daimi Uluslararası Sekreteryası'na teslim edilecektir.

Madde 13

İşbu Protokol'e, 8inci ve 9ncu Madde hariç, herhangi bir çekince konulamaz.

Madde 14

1. İşbu Protokol, dokuz imza sahibi Devletin ratifikasyon, kabul veya onay dokümanlarını teslim etmelerini takip eden ayın birinci gününde yürürlüğe girecektir.
2. İşbu Protokol'ü yürürlüğe girdiği tarihten sonra ratifiye eden, kabul eden, onaylayan yahut iştirak eden Devletler için ise işbu Protokol, ilgili Devletin gerekli belgeyi teslim ettiği tarihte yürürlüğe girecektir.

Madde 15

1. Herhangi bir Üye Devlet, işbu Protokol'e değişiklik teklifinde bulunabilir.
2. Teklif edilen herhangi bir değişiklik metni, KEİ Daimi Uluslararası Sekreteryası vasıtasıyla Teşkilat Üyesi Devletlere sirküle edilecek ve inceleyerek onaylaması için Konsey'e takdim edilecektir.
3. Yukarıdaki 2nci paragrafa uygun olarak onaylanmış olan işbu Protokole ilişkin değişiklikler, Üye Devletlerin ratifikasyonuna, kabulüne veya onayına tabii olacak ve Madde 14'te belirtilen prosedüre uygun olarak yürürlüğe girecektir.

Madde 16

İşbu Protokol'ün orijinali, İngilizce dilinde tek nüsha olarak Emanetçi (Depositary) makama teslim edilecektir.

ŞAHİTLER HUZURUNDA, işbu Protokol'ü, imza yetkisiyle donatılmış olan aşağıdaki imza sahipleri imzalamıştır.

Bakü'de, ikibinüç yılının Ekim ayının otuzbirinci gününde imzalanmıştır.

Arnavutluk Cumhuriyeti adına	(imza)
Ermenistan Cumhuriyeti adına	(imza)
Azerbaycan Cumhuriyeti adına	(imza)
Bulgaristan Cumhuriyeti adına	(imza)
Gürcistan adına	(imza)
Yunanistan Cumhuriyeti adına	(imza)
Moldova Cumhuriyeti adına	(imza)
Romanya adına	(imza)
Rusya Federasyonu adına	(imza)
Türkiye Cumhuriyeti adına	(imza)
Ukrayna adına	(imza)